

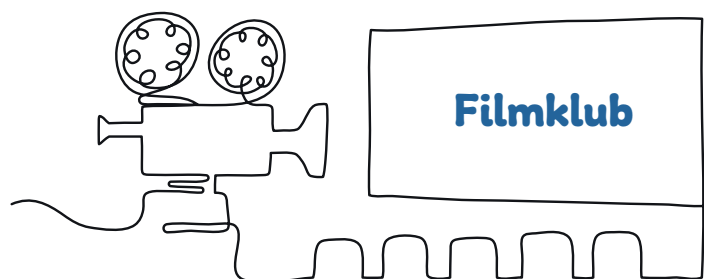
KÖZÉPFOKÚ OKTATÁS

FOGLALKOZÁSTERV

az 1956-os forradalom
és szabadságharc 70. évfordulójára

A Láthatatlanok című dokumentumfilm
feldolgozása

A film nem „maga a történelem”, hanem feldolgozás, amelyben visszaemlékezések, képek, hangok és filmes rekonstrukciók találkoznak. A feladatokat az, hogy megkülönböztessétek: mit állít a film, mi támasztja alá a film szereplőinek, az egykori forradalmároknak az állításait, és mi marad kérdéses a film végére.

A film adatai: *Láthatatlanok*. 2022. Rendező: Cs. Nagy Sándor. Gyártó: Beyond Creative, Pécs Története Alapítvány.

Elérhető: <https://www.nkp.hu/media/megtekint/186263534454>

Feladatok

Készíts jegyzeteket a film megtekintése közben a füzetedbe vagy a feladatlapra! Ezek segítik majd a válaszok kidolgozását. A feladatokat a film megnézése után csoportmunkában, egymást segítve kell megoldanotok.

A) Szereplők és nézőpontok

1. Töltsétek ki a táblázatot! Elegendő rövid kulcsszavakat írnotok. Ahol a film nem mond ki valamit szó szerint, de a látottakból/hallottakból megalapozottan következtethettek rá, írjátok a válasz elé: KÖV.

A szereplő neve	Családi háttere	Foglalkozása / helyzete a forradalom kitörésekor	Szerepe a forradalomban	Miért csatlakozhatott a forradalomhoz?	Mi lett a sorsa a forradalom leverése után?
Lux Antal					

A szereplő neve	Családi háttere	Foglalkozása / helyzete a forradalom kitörésekor	Szerepe a forradalomban	Miért csatlakozhatott a forradalomhoz?	Mi lett a sorsa a forradalom leverése után?
Tésenyi Ferenc					
Farkas József					

2. Értékeljétek a filmben hallott visszaemlékezéseket!

A dokumentumfilm főszereplői a forradalmi események egy részéről személyesen átélt élményekkel rendelkeztek, ugyanakkor több olyan körülmény is befolyásolta az eseményeket, amelyekről nem lehettek közvetlen ismereteik. Az alábbi feladatban ezeket kell elkülönítenetek.

a) Említsetek meg két olyan történelmi helyzetet vagy körülményt, amellyel kapcsolatban megbízható forrásnak számíthattak a megszólaló forradalmárok!

1. _____

2. _____

b) Említsetek meg két olyan történelmi helyzetet vagy körülményt, amellyel kapcsolatban korlátozottak lehettek az ismereteik!

1. _____

2. _____

B) Döntések

Mutassatok be két olyan döntési helyzetet, amellyel szembesülnie kellett a film főszereplőinek!

Gondoljátok végig, hogy az adott helyzetben milyen döntési lehetőségek közül lehetett választania – mi volt az elérendő célja – mit kockáztatott a szereplő a döntésével – milyen következménnyel járt/járhatott az adott döntés. Ha a következményt a film nem mondja ki, írjátok oda a következőt: „nem tudjuk biztosan”.

	Lehetőségek	Cél	Kockázat	Következmény
1. döntési helyzet				
2. döntési helyzet				

C) Tér

a) Gyűjtsetek két bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy a Mecsek hegyvidéki terepe érdemben befolyásolta az eseményeket!

1. bizonyíték: _____

2. bizonyíték: _____

b) A filmben bemutatott események novemberben játszódtak. Értékeljétek, hogy az időjárási körülmények inkább a felkelőket vagy inkább a szovjet/karhatalmi erőket segítették! Válaszokat indokoljátok!

D) A forradalom szimbolikája

a) A film címszereplői a „láthatatlanok”. Értékeljétek a filmben látottak alapján, hogy indokolt volt-e őket így nevezni! Érveljétek a véleményetek mellett!

- b) A filmben többször elhangzik a „csillaghullás” kifejezés. Véleményetek szerint miért maradhatott meg annyira a kifejezés az elbeszélőkben, hogy hatvan évvel a történetek után is használták azt?

- c) A filmben egy hosszabb rész szól „Béláról”. Mit gondoltok, mi lehetett az oka annak, hogy a mecseki forradalmárok a társaik egy részét nem a hivatalos nevükön szólították?

E) Filmnyelv (választható feladat)

Válasszatok két filmes eszközt (például: animáció, archív kép vagy térkép bemutatásának módja, zene vagy vágás)! Írjátok le röviden, hogyan alakította, bővítette számotokra a látottak megértését!

1. eszköz: _____

2. eszköz: _____

Kitekintés

- a) Írjatok két, a látottakkal kapcsolatos lényeges kérdést, amely a film megtekintése közben felmerült bennetek, de nem kaptatok rá választ!

1. kérdés: _____

2. kérdés: _____

- b) Írjatok egy olyan, a filmben elhangzó állítást, amelynek a történeti hitelességét más forrással is fontos lenne igazolni! Ha tudtok, említsetek meg hozzá javasolt forrást is.

Reflexió

a) Mit tett hozzá a megtekintett film ahhoz, amit már eddig is tudtál az '56-os forradalomról?

b) Miért fontos a szóbeli beszámolókat más történelmi források alapján is ellenőrizni?

Kiadó: Oktatási és Gyermekügyi Minisztérium (OGYM)

Felelős kiadó: Lannert Judit oktatási és gyermekügyi miniszter

Szakmai koordináció / pedagógiai fejlesztés / szerkesztői munka: dr. Csapodi Csaba miniszteri biztos (OGYM) és dr. Szemethy Tamás főosztályvezető (OGYM Miniszteri Biztosi Titkárság)

Együttműködő partner: Kóródi Bence elnökhelyettes (Oktatási Hivatal Tartalomfejlesztési és Tankönyvkiadási Szakterület)

Kiadás éve: 2026

Szerzői jogi nyilatkozat: Minden jog fenntartva. A jelen pedagógiai segédanyag az 1956-os forradalom és szabadságharc 70. évfordulójára készült. A feladatok, a szövegek és a források kizárólag a közoktatási intézményekben megvalósuló ingyenes oktatási és megemlékezési célokat szolgálják, a forrás kötelező megjelölése mellett szabadon felhasználhatók. Kereskedelmi forgalomba nem hozhatók.

Forrásjegyzék:

Láthatatlanok (dokumentumfilm). 2022. Rendező: Cs. Nagy Sándor. Felhasználva a szerző ki-fejezett, írásbeli engedélyével.

Freepik – Magnific.com